

БАСЕЙНОВА РАДА СІВЕРСЬКОГО ДІНЦЯ ТА НИЖНЬОГО ДОНУ

84122 Україна, Донецька обл., м. Слов'янськ, вул. Торська, 35
Тел./факс: (06262) 2-78-94, (06262) 2-61-61
e-mail: sd@sdbuvr.gov.ua

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова басейнової ради
Сіверського Дінця та нижнього Дону

Олександр ЛИХАЧ

12 грудня 2024 року

ПРОТОКОЛ № 17

засідання басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону

12 грудня 2024 року

Головував: голова басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону
Олександр Лихач

Присутні: 22 члени басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону,
10 запрошених. Усього 32 особи (список додається).

Порядок денний засідання:

1. Про затвердження Плану управління річковим басейном Дону на 2025-2030 роки та початок його реалізації.
2. Про державний моніторинг масивів поверхневих вод у суббасейні р. Сіверський Донець у 2024 році.
3. Про погодження пропозицій до Плану заходів із захисту від шкідливої дії вод на 2025 рік в суббасейні р. Сіверський Донець.
4. Про проект плану роботи басейнової ради на 2025 рік.

1. Про затвердження Плану управління річковим басейном Дону на 2025-2030 роки та початок його реалізації.

СЛУХАЛИ: Сергія ТРОФАНЧУКА – начальника Сіверсько-Донецького басейнового управління водних ресурсів.

1 листопада 2024 року розпорядженням Кабінету Міністрів України за номером № 1077-р затверджено План управління річковим басейном Дону.

ПУРБи було розроблено з метою досягнення екологічних цілей, визначених для кожного району річкового басейну, в установлені строки.

Стратегічною екологічною ціллю для всіх районів річкових басейнів є досягнення / підтримання «доброго» стану вод.

Прийняття планів управління річковими басейнами є євроінтеграційним зобов'язанням України відповідно до Угоди про асоціацію з ЄС та одним із ключових

індикаторів у секторі «Якість води» під час переговорного процесу щодо вступу України до Європейського Союзу.

Затверджена програма заходів ПУРБ Дону включає 216 заходів, з яких 193 – основні та 23 – додаткові.

Заходи спрямовані на вирішення головних водно-екологічних проблем (з урахуванням впливу військових дій):

- поверхневих вод:
  - ✓ зменшення забруднення органічними, біогенними та небезпечними речовинами від точкових та дифузних джерел;
  - ✓ відновлення гідрологічного режиму та вільної течії річок;
  - ✓ зменшення впливу військових дій;
  - ✓ заходи, спрямовані на вирішення інших ГВЕП з урахуванням специфіки басейну (*зміна клімату, засмічення твердими побутовими відходами; інвазійні види та інше*);
- підземних вод: запобігання виснаженню підземних вод.

Плани управління річковими басейнами оприлюднені на офіційному вебсайті Міндовкілля та будуть розміщені на вебсайтах Держводагентства, басейнових управлінь та регіональних офісів.

Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, адміністраціям та органам місцевого самоврядування необхідно враховувати заходи, передбачені ПУРБами, у власних документах короткострокового та середньострокового планування, у цільових програмах та інших документах.

Басейнова рада відповідно до Положення має право надавати пропозиції щодо залучення коштів бюджетів різних рівнів та інвестицій для виконання заходів плану управління річковим басейном.

З метою подальшого оновлення планів управління річковими басейнами Міндовкілля відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.05.2017 № 336 визначає строк початку процесу оновлення кожного плану управління річковим басейном та затверджує план-графік його оновлення не пізніше, ніж за три роки до завершення строку виконання діючого плану управління річковим басейном. У першому циклі це 2027 рік.

Наказом Міндовкілля від 22.10.2024 № 1298 затверджено зміни до Типового положення про басейнові ради.

Після набрання чинності зазначеним наказом секретаріатом басейнової ради будуть внесені відповідні зміни до Положення про басейнову раду Сіверського Дінця та нижнього Дону. Оновлене Положення буде представлено для ухвалення на черговому засіданні басейнової ради перед поданням його на затвердження до Держводагентства.

СЛУХАЛИ: Олексія ЯРОШЕВИЧА – експерта, директора Blue Rivers Екологічний консалтинг.

Про початок реалізації Плану управління річковим басейном Дону, розробку нормативних документів щодо його реалізації та моніторингу виконання заходів з оцінкою їх результативності.

Членам басейнової ради, які представляють різні зацікавлені сторони в суббасейні Сіверського Дінця в межах Харківської, Донецької і Луганської областей,

доцільно максимально інформувати про затвердження Плану управління річковим басейном Дону з суббасейнами Сіверського Дінця та нижнього Дону всі територіальні громади та підприємства, по яких заплановані заходи ПУРБ задля досягнення/підтримання «доброго» стану вод, для включення цих заходів до власних документів короткострокового та середньострокового планування, цільових програм та інших документів, а також населення та громадськість.

Плани управління річковими басейнами, затверджені Кабінетом Міністрів України, є документами найвищого рівня планування в державі і основою для отримання інвестицій Європейського Союзу та інших джерел, незаборонених законодавством.

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» – 22.

«ПРОТИ» – немає.

«УТРИМАЛИСЬ» – немає.

Рішення прийняте 22 голосами, що становить 100% голосів присутніх на засіданні членів басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону.

ПР-1

ВИРІШИЛИ:

1. Взяти до відома інформацію про затвердження Плану управління річковим басейном Дону на 2025-2030 роки Кабінетом Міністрів України та початок його реалізації.

2. Про державний моніторинг масивів поверхневих вод у суббасейні р. Сіверський Донець у 2024 році.

СЛУХАЛИ: Світлану БАРАБАШ – заступника начальника Сіверсько-Донецького басейнового управління водних ресурсів.

У 2024 році державний моніторинг поверхневих вод здійснюється у відповідності до Програми моніторингу поверхневих вод, затвердженої наказом Міндовкілля від 09.01.2024 № 37 «Про затвердження програми державного моніторингу вод».

Мережа спостережень в суббасейні р. Сіверський Донець складається з 47 пунктів моніторингу на 39 масивах поверхневих вод, в т.ч. в Харківській області – 28 пунктів, Донецькій – 19 пунктів.

Спостереження здійснюються на 23 річках – Сіверський Донець, Уди, Лопань, Харків, Немишля, Муром, Рогань, Великий Бурлук, Хотомля, Леб'яжа, Тетлега, Мож, Балаклійка, Чепель, Сухий Ізюмець, Оскіл, Казенний Торець, Кривий Торець, Бичок, Біленька, Маячка, Сухий Торець, Сорищі та Краснопавлівському водосховищі.

Вимірювання здійснюються за 74 показниками, з яких 13 є фізико-хімічними, 7 – додаткові показники для питних пунктів моніторингу, 39 – забруднюючі речовини для визначення хімічного стану масивів поверхневих вод, 15 – басейнові специфічні речовини.

Оцінка хімічного стану масивів поверхневих здійснюється за 39 показниками у відповідності до переліку речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих вод, затвердженого наказом Мінприроди від 06.02.2017 № 45, та Методики, затвердженої наказом Мінприроди від 14.01.2019 № 5.

За результатами досліджень в рамках державного моніторингу поверхневих вод протягом січня-листопада 2024 року у р. Сіверський Донець зафіксовано перевищення екологічних нормативів якості по наступних показниках:

кадмію (ЕНЯ_{ср} 0,00025 мг/дм³) у 44 пунктах моніторингу у 1,1-6,4 рази, окрім річок Уди (вище м. Харків), Сіверський Донець (с. Богородичне) та Чепель, найвищі концентрації зафіксовано у річках Кривий Торець, Казенний Торець, Сіверський Донець (м. Балаклія та м. Ізюм), Балаклійка;

нікелю (ЕНЯ_{ср} 0,004 мг/дм³) у 13 пунктах моніторингу на річках Сіверський Донець, Казенний Торець, Кривий Торець, Біленька, Бичок у 1,1-5,7 рази; найвищі концентрації зафіксовано у р. Кривий Торець (вище та нижче м. Костянтинівка);

свинцю (ЕНЯ_{ср} 0,0012 мг/дм³) у 18 пунктах моніторингу на річках Муром, Балаклійка, Оскіл, Маячка, Сухий Торець, Казенний Торець, Бичок, Сорищі, Біленька, Кривий Торець у 1,1-7,7 рази; найвищі концентрації зафіксовано у річках Кривий Торець, Казенний Торець, Бичок, Муром;

флуорантену (ЕНЯ_{ср} 0,0063 мкг/дм³) у 18 пунктах моніторингу у 1,1-4,7 рази, найвищі концентрації зафіксовано у річках Муром, Сіверський Донець (Печенізьке водосховище), Хотомля;

ДДТ (ЕНЯ_{ср} 0,01 мкг/дм³) в 1 пункті моніторингу р. Уди, вище м. Харків у 1,7 рази;

пентахлорбензолу (ЕНЯ_{ср} 0,007 мкг/дм³) у 2 пунктах моніторингу на річках Рогань у 1,4 рази та Великий Бурлук у 2,7 рази;

трихлорметану (ЕНЯ_{ср} 2,5 мкг/дм³) у 5 пунктах моніторингу у 1,1-7,8 рази, найвищі концентрації зафіксовано у річках Тетлега, Сіверський Донець, нижче впадіння р. Уди;

ендосульфану (ЕНЯ_{ср} 0,005 мкг/дм³) в 1 пункті моніторингу р. Сіверський Донець, с. Задонецьке у 4,4 рази;

циперметрину (ЕНЯ_{ср} 0,0008 мкг/дм³) у 2 пунктах моніторингу р. Уди, вище м. Харків у 18 разів та р. Сіверський Донець, с. Задонецьке у 118 разів.

Вміст ендосульфану та циперметрину зафіксовано тільки у вересні 2024 року. За результатами спостережень у 2024 році у всіх пунктах моніторингу вміст зазначених пестицидів не фіксувався.

За результатами моніторингу протягом січня-листопада 2024 року зафіксовано перевищення екологічних нормативів якості по наступних басейнових специфічних речовинах:

барію (ЕНЯ 0,019 мг/дм³) у всіх пунктах моніторингу;

стронцію (ЕНЯ 2,1 мг/дм³) у 10 пунктах моніторингу;

тіаклоприду (ЕНЯ 0,01 мкг/дм³) у 19 пунктах моніторингу;

міді (ЕНЯ 0,0088 мг/дм³) у 7 пунктах моніторингу;

імідаклоприду (ЕНЯ 0,013 мкг/дм³) в 1 пункті моніторингу;

прометрину (ЕНЯ 0,5 мкг/дм³) та тербутилазину (ЕНЯ 0,22 мкг/дм³) тільки в 1 пункті моніторингу – р. Уди, гирло.

За 11 місяців 2024 року 39 масивів поверхневих вод відноситься до 2 класу хімічного стану «недосягнення доброго».

Сіверсько-Донецьким басейновим управлінням водних ресурсів за результатами державного моніторингу масивів поверхневих вод забезпечено інформування департаментів з питань екології та державних екологічних інспекцій Харківської та Донецької областей.

ВИСТУПИЛИ: С. РАЗМЄТАЄВ, О. ВАСЕНКО, Д. ТОПЧІЙ, О. ЛИХАЧ

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» – 22.

«ПРОТИ» – немає.

«УТРИМАЛИСЬ» – немає.

Рішення прийняте 22 голосами, що становить 100% голосів присутніх на засіданні членів басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону.

ПР-2

ВИРІШИЛИ:

1. Взяти до відома інформацію про результати державного моніторингу масивів поверхневих вод у суббасейні р. Сіверський Донець у 2024 році.

3. Про погодження пропозицій до Плану заходів із захисту від шкідливої дії вод на 2025 рік в суббасейні р. Сіверський Донець.

СЛУХАЛИ: Юлію Цукареву – начальника відділу водокористування Управління каналу Дніпро-Донбас.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 137 «Про затвердження порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для захисту від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, в тому числі в басейні р. Тиса у Закарпатській області» (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 02.06.2023 № 558 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України»), Управління каналу Дніпро-Донбас представлено на розгляд пропозиції до плану заходів за бюджетною програмою щодо потреби у коштах на виконання бюджетної програми КПКВК 2707070 «Захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, в тому числі в басейні р. Тиса у Закарпатській області» на 2025 рік по Харківській області з розрахунками та обґрунтуваннями по наступних об'єктах.

Гребля-перепад № 8 (260 км каналу, впадіння до р. Сіверський Донець)

Остання гребля-перепаду скидної ділянки каналу розташована на 260 км каналу перед впадінням до р. Сіверський Донець в районі с. Велика Комишуваха (Ізюмський район Харківської області). Перед греблею-перепадом № 8 до скидної ділянки впадає річка Берека (249 км по трасі каналу).

Скидна ділянка каналу є самопливною, слугує для здійснення попусків з Краснопавлівського водосховища до р. Сіверський Донець.

Греблю-перепад №8 було пошкоджено внаслідок збройної агресії російської федерації проти України у березні 2022 року. Візуально зруйнована водопереливна стінка греблі-перепаду. Орієнтовна сума збитків становить 4,264 млн грн.

Внаслідок виходу з технологічного процесу греблі-перепаду № 8 можлива сильна руйнація русла каналу і, як наслідок, унеможливлення подачі води у р. Сіверський Донець.

На даний час стан руйнації та наслідків руйнації невідомі, потребує проведення інженерно-технічного обстеження з метою визначення стану пошкодження споруди для можливості проведення ремонтних робіт, відновлення робочого стану цієї греблі, стоку русла. Виконання робіт також дозволить забезпечити захист від підтоплення одного населеного пункту, 428 садіб, 120 га сільськогосподарських угідь.

Заходи/вартість:

проектно-вишукувальні роботи – 500,00 тис. грн.

капітальний ремонт греблі-перепад № 8 – 1800,00 тис. грн.

загальна вартість робіт – 2300,00 тис. грн.

Гребля Краснопавлівського водосховища на позначках 106,5-112,0 м.

Краснопавлівське водосховище – руслове водосховище з додатковим штучним живленням на річці Попельна, розташоване в Лозівському районі Харківської області. Було споруджене у 1984 році як складова частина каналу Дніпро-Донбас.

Краснопавлівське водосховище є джерелом питного водопостачання для населення м. Харків та Харківської області, а також забезпечує водопостачання Донецького регіону у вигляді попусків в р. Сіверський Донець.

Водосховище має декілька гідротехнічних споруд, головною з яких є гребля водосховища біля с. Надєждівка, на відстані 6 км від впадіння р. Попельна до р. Бритаї. Річка Бритаї впадає в р. Береку – правобережну притоку Сіверського Дінця, тобто належить до басейну Сіверського Дінця.

Насипна гребля Краснопавлівського водосховища вимагає періодичної оцінки її стану. Тип – однорідна насипна із суглинку, довжина – 2200 м, ширина по гребню – 12 м. Верховий укіс греблі укріплений протифільтраційним бетонним покриттям до позначки гребня 123,5м. Максимальна висота – 35 м. По класу капітальності віднесена до II класу споруд.

На залізобетонному кріпленні верхового укусу зруйновані і деформовані температурні шви, спостерігаються наклонні та просторові тріщини в бетоні, під протифільтраційним покриттям визначені пустоти, які виступають потенційним джерелом збільшення інтенсивності геофільтраційних процесів у тілі греблі, що призводить до значного просідання греблі, особливо в місцях примикання до донного водовипуску.

Ефективне та безперебійне забезпечення водою населення та промисловості Харківської та Донецької областей, а також захист від підтоплення прилеглих населених пунктів Лозівського району та Ізюмського району Харківської області (3 населених пунктів, 290 садіб з населенням більше, ніж 1000 осіб, 317 га сільськогосподарських угідь) значною мірою визначається експлуатаційним станом греблі Краснопавлівського водосховища каналу Дніпро-Донбас.

Викладені факти свідчать про необхідність проведення капітального ремонту греблі Краснопавлівського водосховища з метою підвищення її експлуатаційної

надійності та недопущення подальшої руйнації з метою попередження і мінімізації проявів шкідливої дії вод на території Харківської області.

Також виконання ремонтних робіт греблі сприятиме забезпеченню виконання Державної цільової програми комплексного водозабезпечення територій, які зазнали впливу воєнних дій на період до 2030 року, якою передбачено:

здійснення природоохоронних заходів та створення резервного запасу води Краснопавлівського водосховища для здійснення попусків в р. Сіверський Донець; наповнення щороку Краснопавлівського водосховища з метою сталого забезпечення водопостачання населенню та промисловості м. Харкова та Харківської області.

Проектно-вишукувальні роботи були проведені у 2024 році. Наразі знаходяться на стадії експертного висновку.

Захід/вартість:

капітальний ремонт греблі Краснопавлівського водосховища на позначках 106,5-112,0 м – 20806,00 тис. грн.

Загальна вартість заходів із захисту від шкідливої дії вод по Харківській області – 23106,00 тис. грн.

ВИСТУПИЛИ: О. ВАСЕНКО, С. РАЗМЄТАЄВ

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» – 22.

«ПРОТИ» – немає.

«УТРИМАЛИСЬ» – немає.

Рішення прийняте 22 голосами, що становить 100% голосів присутніх на засіданні членів басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону.

ПР-3

ВИРІШИЛИ:

1. Погодити пропозиції Управління каналу Дніпро-Донбас до Плану заходів із захисту від шкідливої дії вод в суббасейні Сіверського Дінця по Харківській області на 2025 рік.

4. Про проєкт плану роботи та завдання басейнової ради на 2025 рік.

СЛУХАЛИ: Наталію БЛОЦЕРКІВСЬКУ – виконавчого секретаря басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону

Згідно з Положенням про басейнову раду Сіверського Дінця та нижнього Дону та у відповідності з завданнями щодо реалізації Плану управління річковим басейном р. Дон пропонується у 2025 році проведення 2 засідань – у першому та другому півріччях.

До проєкту Плану роботи на 2025 рік пропонуються включити питання про: ухвалення плану роботи басейнової ради на 2025 рік;

розгляд та ухвалення Положення про басейнову раду Сіверського Дінця та нижнього Дону зі змінами згідно наказу Міндовкілля від 22.10.2024 № 1298 «Про затвердження Змін до Типового положення про басейнові ради»;

державний моніторинг масивів поверхневих вод у суббасейні Сіверського Дінця у 2025 році;

організацію проведення заходів в рамках відзначення «Дня Сіверського Дінця 2024», як щорічного публічного заходу в рамках діяльності басейнової ради;

результати державного моніторингу масивів поверхневих вод у суббасейні Сіверського Дінця у 2025 році;

погодження пропозицій до Плану заходів із захисту від шкідливої дії вод на 2026 рік в суббасейні р. Сіверський Донець.

проект плану роботи та завдання басейнової ради на 2026 рік.

Секретаріатом басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону буде підготовлено звіт про діяльність басейнової ради у 2024 році для розміщення його на сайті басейнового управління та Держводагентства у розділі «Басейнова рада».

ВИСТУПИЛИ: О. ЛИХАЧ, Г. ГОНЧАРОВ, Д. МУХІНА

ГОЛОСУВАЛИ:

«ЗА» – 22.

«ПРОТИ» – немає.

«УТРИМАЛИСЬ» – немає.

Рішення прийняте 22 голосами, що становить 100% голосів присутніх на засіданні членів басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону.

ПР-4

ВИРІШИЛИ:

1. Членам Басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону в термін до 31.01.2025 надати до секретаріату басейнової ради пропозиції до проекту Плану роботи басейнової ради на 2025 рік.

2. Секретаріату басейнової ради Сіверського Дінця та нижнього Дону підготувати звіт про роботу басейнової ради у 2024 році до розгляду та проект Плану роботи басейнової ради на 2025 рік для розгляду на першому засіданні басейнової ради у 2025 році.

Виконавчий секретар
басейнової ради

Наталія БЛОЦЕРКІВСЬКА